

AUTORITATEA
PENTRU
DIGITALIZAREA
ROMÂNIEI

Raportul ROMÂNIEI privind rezultatul monitorizării accesibilității site-urilor web și aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public pentru perioada de monitorizare 2020 - 2021

Autoritatea responsabilă cu monitorizarea:

Autoritatea pentru Digitalizarea României

Serviciu Societatea Informațională

E-mail de contact: monitorizare.accesibilitateweb@adr.gov.ro

Bd. Libertății, nr. 14
Sector 5 | București

contact@adr.gov.ro

www.adr.gov.ro
fb.com/digitalizareaRomaniei

+40 21 311 20 70

CUPRINS

1. Rezumatul raportului
2. Descrierea activităților de monitorizare
 - 2.1. informații generale
 - 2.2. Metode de monitorizare a accesibilității site-urilor web și a aplicațiilor mobile
 - 2.3. Instrumente utilizate pentru a controla accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile
 - 2.4. Descrierea reprezentativității și distribuției eșantionului
 - 2.5. Compoziția probei
3. Rezultatele monitorizării
 - 3.1. Rezultatul monitorizării simplificate a site-urilor web
 - 3.2. Rezultatul monitorizării aprofundate a aplicațiilor mobile
 - 3.3. Conținut suplimentar - Rezumatul rezultatelor consultării cu părțile interesate
4. Utilizarea procedurii de implementare și feedback-ul utilizatorilor
5. Lista de tabele
6. Lista de abrevieri

1. REZUMATUL RAPORTULUI

Autoritatea pentru Digitalizarea României (ADR) a întocmit acest raport privind rezultatele verificărilor de accesibilitate a site-urilor web și aplicațiilor mobile pentru prima perioadă de monitorizare, respectiv 2020-2021, în conformitate cu Directiva 2016/2102 a Parlamentului European și a Consiliul din 26 octombrie 2016 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public. Raportul conține o evaluare sumară a rezultatelor inspecțiilor realizate de către Serviciul Societatea Informațională, structură în cadrul ADR.

La elaborarea raportului, Autoritatea pentru Digitalizarea României a urmat Decizia de Implementare (UE) 2018/1524 a Comisiei din 11 octombrie 2018, care stabilește metodologia de monitorizare și prevederile de raportare ale statelor membre UE în conformitate cu Directiva 2016/2102 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public. În cadrul Raportului sunt prezentate atât constatări și informații privind perioadele și metodele de monitorizare folosite asupra compoziției eșantionului organismelor din sectorul public ale căror site-uri web și aplicații mobile au fost evaluate, cât și corelarea cu cerințele de accesibilitate ale standardelor, specificațiilor tehnice și instrumentelor utilizate.

2. DESCRIEREA ACTIVITAȚILOR DE MONITORIZARE

2.1 Informații generale

Verificările de accesibilitate ale site-urilor web și aplicațiilor mobile au avut loc între 1 ianuarie 2020 și 22 decembrie 2021. Potrivit articolului 8 din Directiva privind accesibilitatea, trebuie transmis un raport Comisiei Europene până la 23 decembrie 2021 pentru prima perioadă de monitorizare 2020-2021.

După ultima reorganizare la nivelul administrației publice centrale, în conformitate cu prevederile HG nr. 89/2020, Autoritatea pentru Digitalizarea României, instituție nou înființată, a preluat atât atribuțiile Ministerului Comunicațiilor și Societății

Informaționale, cât și atribuțiile Agenției pentru Agenda Digitală a României, instituții desființate, privind atât reglementarea și supravegherea în domeniul accesibilității site-urilor web și a aplicațiilor mobile, cât și monitorizarea conformității acestora cu cerințele privind accesibilitatea, prevăzute în OUG 112/2018.

În acest context organismul responsabil cu monitorizarea accesibilității site-urilor web și a aplicațiilor mobile din România, este Autoritatea pentru Digitalizarea României, prin structura proprie Serviciul Societatea Informațională.

ADR exercită controlul respectării prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 112/2018 privind accesibilitatea site-urilor web și aplicațiilor mobile, aprobată prin Legea nr. 90/2019 și a obligațiilor impuse prin actele normative emise în aplicarea ordonanței de urgență anterior menționate, în limitele competențelor legale de monitorizare sau de verificare, al căror scop este transpunerea Directivei (UE) 2016/2102 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public (denumită în continuare „Directiva accesibilitate”).

Pe perioada monitorizării ADR a avut în vedere cerințele generale de accesibilitate a site-urilor web și a aplicațiilor mobile și a urmărit să fie respectate principiile de bază ale accesibilității acestora: perceptibilitate, operabilitate, inteligibilitate și robustețe.

2.2. Metode de monitorizare a accesibilității site-urilor web și a aplicațiilor mobile

În procesul de monitorizare a accesibilității site-urilor WEB a fost utilizată pentru a verifica accesibilității metoda simplificată. Metoda se bazează pe regulile, criteriile și specificațiile standardului WCAG 2.1.

Metoda de monitorizare simplificată include teste referitoare la fiecare dintre cerințele de perceptibilitate, operabilitate, inteligibilitate și robustețe prevăzute la articolul 4 din Directiva accesibilitate. Aceste teste detectează nerespectarea acestor cerințe pe site-ul web. Scopul monitorizării simplificate este de a evalua, pe cât posibil

și în mod rezonabil, conformitatea automată a site-urilor web în ceea ce privește următoarele nevoi de accesibilitate ale utilizatorilor:

- a) utilizarea de către nevăzători;
- b) utilizarea de către persoanele cu deficiențe de vedere;
- c) utilizarea de către persoane care nu percep culorile;
- d) utilizarea de către persoane surdo-mute;
- e) utilizarea de către persoanele cu deficiențe de auz;
- g) utilizarea de către persoane cu deficiențe motorii sau forță limitată;
- h) necesitatea de a reduce la minim factorii declanșatori ai crizelor în caz de fotosensibilitate;
- i) utilizarea de către persoanele cu deficiențe cognitive.

Întrucât emiterea normelor de monitorizare a conformității site-urilor web și a aplicațiilor mobile cu cerințele privind accesibilitatea a întârziat din cauza reorganizării administrative, în prezent ADR este în curs de finalizare a acestora. După aprobarea normelor sus-menționate, acestea vor fi publicate pe site-ul www.adr.gov.ro, iar pentru monitorizarea site-urilor se va utiliza și metoda aprofundată. Controlul conformității site-urilor și a declarației privind accesibilitatea cu cerințele de accesibilitate se va face de către organisme de inspecție de tip A, acreditate de Asociația de Acreditare din România - RENAR, așa cum este prevăzut în OUG 112/2018. După finalizarea verificării site-urilor, aceste organisme vor întocmi rapoarte de inspecție privind conformitatea cu cerințele de accesibilitate pe care le vor înainta ADR și ulterior vor fi incluse în procedura de monitorizare.

Pentru monitorizarea accesibilității aplicațiilor mobile a fost utilizată pentru a verifica accesibilității metoda aprofundată.

2.3 Instrumente utilizate pentru a controla accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile

Verificările de accesibilitate a site-urilor web și a aplicațiilor mobile, prin metoda simplificată, au fost efectuate de către angajații ADR, prin verificare directă, utilizând totodată instrumente automate și tehnologii de asistență selectate.

Tabelul nr. 1 - Prezentare generală a instrumentelor selectate pentru verificarea automată a accesibilității

Denumirea instrumentului	Sursa
Informații privind accesibilitatea pentru site-uri web	https://accessibilityinsights.io/docs/en/web/overview/
WAVE: Instrumente de evaluare a accesibilității site-urilor web	https://www.accessibilitychecker.org/ https://www.webaccessibility.com/
Analizor de contrast de culoare (CCA)	https://www.tpgi.com/color-contrast-checker/

Tabelul nr. 2 - Prezentare generală a tehnologiilor de asistență selectate pentru verificarea accesibilității

Denumirea instrumentului	Sistem de operare	Sursă
Cititorul de ecran (NVDA)	Windows	https://www.nvaccess.org/download/
TalkBlack	Android	Cititor de ecran integrat în dispozitivele Android

2.4 Descrierea reprezentativității și distribuției eșantionului

Numărul de site-uri web și aplicații mobile care trebuie monitorizate a fost determinat pe baza Deciziei de punere în aplicare (UE) 2018/1524 a Comisiei din 11 octombrie 2018 de stabilire a metodologiei de monitorizare și a dispozițiilor de raportare ale statelor membre în conformitate cu Directiva Parlamentului European și cu Consiliul (UE) 2016/2102 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile.

Pentru a avea o bază de date din care să se aleagă eșantionul de site-uri web de dimensiune minimă, ADR a constituit o bază de date pentru care a luat ca referință

lista administrațiilor de pe site-ul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, publicată la adresa - http://www.dpfbld.mdrap.ro/harta_judete.html. Totodată s-au operat revizuiuri, completări și actualizări în conformitate cu legislația aferentă, obținându-se astfel o bază de date de monitorizare formată din 5128 organisme din sectorul public.

Dimensiunea minimă a eșantionului pentru monitorizarea simplificată a site-urilor web în prima perioadă de monitorizare (adică 2020-2021) a fost de 2 site-uri web la 100.000 de locuitori plus 75 de site-uri web. Pentru România, aceasta a însemnat 461 de site-uri web.

Dimensiunea minimă a eșantionului pentru monitorizarea aprofundată a aplicațiilor mobile a fost stabilită după cum urmează: 1 aplicație la 1.000.000 de locuitori plus 6 aplicații. Pentru România aceasta ar însemna 25 aplicații mobile.

Eșantionul de organisme din sectorul public selectate a inclus site-uri web de la diferite niveluri ale administrației publice locale și centrale și ale statului (de la autorități locale, municipale, autorități regionale până la ministere, autorități naționale sau persoane juridice înființate de acestea).

În ceea ce privește clasificarea unităților administrative-teritoriale (UAT-uri) și a unităților administrației publice centrale, eșantionul a inclus următoarele site-uri web:

- a) site-uri web naționale (ministere, autorități, alte instituții naționale)
- b) site-uri web regionale;
- c) site-uri web locale (UAT-uri) (consilii județene, municipii, orașe, comune);
- d) site-uri web ale organismelor publice care nu aparțin niciuna dintre cele de mai sus.

Eșantionul evaluat a inclus și site-uri web care reflectă cât mai mult posibil diversitatea serviciilor oferite de organismele din sectorul public în domeniile: protecție socială, sănătate, transport, educație, ocuparea forței de muncă și fiscalitate, protecția mediului, recreere și cultură, locuințe și utilități comunitare și siguranță și ordine publică.

Eșantionul de aplicații mobile ales pentru monitorizare se compune din totalul de 25 aplicații pe care organismele din sectorul public le-au pus la dispoziția utilizatorilor.

2.5 Compoziția probei

a) Numărul total de site-uri web și aplicații mobile incluse în eșantion

Tabelul nr.3 - Numărul total de site-uri web și aplicații mobile incluse în eșantion

Site-uri web (număr total)	Aplicații mobile (număr total)
461	25

b) Numărul de site-uri web urmărite prin metoda simplificată de urmărire

Tabelul nr. 4 - Numărul de site-uri web monitorizate prin metoda de monitorizare simplificată

Număr de site-uri web - monitorizare simplificată	461
---	-----

c) Numărul aplicații mobile urmărite prin monitorizare aprofundată

Tabelul nr. 5 - Numărul de aplicații mobile monitorizate prin monitorizare aprofundată

Număr de aplicații mobile - monitorizare aprofundată	25
--	----

d) Numărul de site-uri web monitorizate din fiecare dintre cele patru categorii enumerate în secțiunea 2.2.2 din anexa I/Decizia (UE) 2018/1524

Tabelul nr. 6 - Numărul de site-uri web din fiecare dintre cele patru categorii enumerate la punctul 2.2.2

Categorie	Numărul de site-uri web monitorizate
Site-uri la nivel national	63
Site-uri web regionale	0

Site-uri web locale (LAU1, LAU2)	290
Site-uri web ale organismelor publice care nu se încadrează în categoriile de mai sus	108

e) Componenta eșantionului de site-uri web pentru a reprezenta gama de servicii publice (așa cum este cerut de secțiunea 2.2.3 din anexa I.)

Tabelul nr. 7 - Distribuția unui eșantion de site-uri web reprezentând o serie de servicii publice

Tipuri de servicii publice	Numărul de site-uri web monitorizate
protecție socială	16
sănătate	42
transport	9
educație	65
locuri de muncă și fiscalitate	8
protecția mediului	5
recreere și cultură	10
locuințe și utilități comunitare	4
Siguranță și ordine publică	12
altele (consilii județene, municipii, orase, comune etc.)	290

f) Componenta eșantionului de aplicații mobile pentru a include diferite sisteme de operare (așa cum este cerut de secțiunea 2.3.3 din anexa I.)

Tabelul nr. 8 - Distribuția unui eșantion de aplicații mobile reprezentând diferite sisteme de operare

Sistem de operare	Numărul de aplicații mobile monitorizate
android	25

3. REZULTATELE MONITORIZĂRII

În timpul inspectării site-urilor prin metoda simplificată privind conformitatea cu cerințele de accesibilitate, s-au efectuat verificări tehnice manuale de către personalul dedicat monitorizării accesibilității din cadrul Serviciului Societatea Informațională, cât și instrumente automate pentru criteriile prevăzute în standardul armonizat.

Pe lângă pagina de start, inspectia simplificată a verificat mai multe pagini, ținând cont de dimensiunea și complexitatea site-ului.

După analiza rezultatelor s-a constatat ca niciunul dintre instrumentele automate nu poate verifica pe deplin conformitatea cu criteriile de accesibilitate în acest moment, dar o combinație de instrumente automate și verificarea mesajelor de eroare ar putea fi soluția potrivită.

3.1. Rezultatul monitorizării simplificate a site-urilor web

În cadrul procesului de monitorizare simplificată a site-urilor web s-au evidențiat în mod frecvent următoarele neconformități:

1. Focalizare/vizibilitate limitată;
2. contrast redus pentru conținutul textului;
3. câmpuri de introducere neasociate corect cu etichetele specificate;
4. continut fără text pentru imagini
5. tabele de date cu celule antet (primul rând și/sau prima coloană) necodificate corect;
6. stabilirea greoaie a corelațiilor;

7. lipsa valorii semantice pentru structura site-ului și anumite zone ale paginilor web;

3.2. Rezultatul monitorizării aprofundate a aplicațiilor mobile

Pentru analiza aplicațiilor mobile s-a folosit o metodă de verificare exclusiv manuală, prin care au fost avute în vedere aspectele prevazute în standardul tehnic de referință, iar în eșantionul examinat s-a constatat o pondere mare a lipsei de conținut multimedia și a funcțiilor de comunicare vocală.

Astfel, după verificarea celor 25 de aplicații mobile (toate pentru Android), cele mai frecvente neconformități care s-au constatat sunt:

1. lipsa accesului la funcțiile aplicației prin navigarea cu cititorul de ecran, cum ar fi: meniurile de navigare, butoanele;
2. contrast de culoare inadecvat al textelor și/sau pictogramelor;
3. incapacitatea de a roti ecranul;
4. incapacitatea de a adapta conținutul la configurația smartphone-ului utilizatorului (dimensiuni, fonturi, culori);
5. setarea limbii;
6. absența conținutului alternativ pentru imagini

3.3. Conținut suplimentar - Rezumatul rezultatelor consultării cu părțile interesate

Pe timpul monitorizării accesibilității site-urilor web au fost folosite date și informații rezultate și din activitățile de colaborare cu alte instituții cu atribuții în protecția persoanelor cu dizabilități.

De asemenea, ADR este partener împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale în proiectul **"Sistem Național de Management privind Dizabilitatea"**, Cod MySMIS2014+: 127682, proiect gestionat de către Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții, având ca obiectiv dezvoltarea și implementarea unei platforme naționale centralizate, pentru colectarea, stocarea

si distribuirea informațiilor referitoare la cazurile persoanelor cu dizabilități către autoritățile publice centrale si locale, beneficiari individuali si parteneri instituționali. Totodată, la alegerea eșantioanelor reprezentative s-au avut în vedere atât informațiile publicate de către Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități în Buletinul Statistic din 30 iunie 2021, cât și aspectele rezultate din Raportul “Diagnoza situației persoanelor cu dizabilități în România”, raport realizat de către Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare/Banca Mondială, în baza Acordului privind Serviciile de Asistență Tehnică Rambursabile cu privire la „Consolidarea mecanismului de coordonare aferent implementării Convenției Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Persoanelor cu Dizabilități semnat între Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, la data de 21 martie 2019.

4. UTILIZAREA PROCEDURII DE IMPLEMENTARE ȘI FEEDBACK-UL UTILIZATORILOR

Prin diverse activități, conferințe, webinarii și publicare de conținut pe site-ul instituției, ADR este preocupată permanent de creșterea gradului de conștientizare cu privire la problemele de accesibilitate și transferul de competențe necesare pentru a asigura conformitatea site-urilor web și aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public.

De asemenea, ADR a pus la dispoziția publicului o adresa de mail monitorizare.accesibilitateweb@adr.gov.ro unde pot fi trimise atât constatări privind încălcarea conformității cu cerințele de accesibilitate ale anumitor site-uri WEB și ale aplicațiilor mobile, precum și orice alte observații sau propuneri în acest sens.

În situația în care s-a constatat deficient majore după verificarea accesibilității unui site web sau a unei aplicații mobile, ADR transmite organului din sectorul public care administrează respectivul site/aplicație mobilă o notificare prin care a explicat contextul evaluării accesibilității conform legislației naționale și europene aplicabile, descrierea constatarilor pentru criteriile evaluate și lista deficiențelor identificate și recomandări pentru eliminarea acestora.

AUTORITATEA
PENTRU
DIGITALIZAREA
ROMÂNIEI

Scopul comunicării alese pe lângă îndeplinirea obligației de monitorizare, este și conștientizarea problemelor de accesibilitate ca atare. În anumite cazuri, reprezentanții ADR au răspuns la întrebările dezvoltatorilor sau reprezentanților organismelor din sectorul public și i-au informat asupra informațiilor disponibile cu privire la problemele de accesibilitate pe site-ul ADR (www.adr.gov.ro).

Rezultatele acestui raport de monitorizare vor fi utilizate de către ADR în activitățile de monitorizare următoare , dar și pentru diversificarea acțiunilor de control și verificare a respectării cerințelor legislației naționale și europene privind accesibilitatea site-urilor și aplicațiilor mobile.

Bd. Libertății, nr. 14
Sector 5 | București

contact@adr.gov.ro

www.adr.gov.ro
fb.com/digitalizareaRomaniei

+40 21 311 20 70

LISTA DE TABELE

Tabelul nr. 1 - Prezentare generală a instrumentelor selectate pentru verificarea automată a accesibilității

Tabelul nr. 2 - Prezentare generală a tehnologiilor de asistență selectate pentru verificarea accesibilității

Tabelul nr. 3 - Numărul total de site-uri web și aplicații mobile incluse în eșantion

Tabelul nr. 4 - Numărul de site-uri web monitorizate prin metoda de monitorizare simplificată

Tabelul nr. 5 - Numărul de aplicații mobile monitorizate prin monitorizare aprofundată

Tabelul nr. 6 - Numărul de site-uri web din fiecare dintre cele patru categorii enumerate la punctul 2.2.2/Anexa 1

Tabelul nr. 7 - Distribuția unui eșantion de site-uri web reprezentând o serie de servicii publice

Tabelul nr. 8 - Distribuția unui eșantion de aplicații mobile reprezentând diferite sisteme de operare

LISTA DE ABREVIERI

ADR	Autoritatea pentru Digitalizarea României
Legea 90/2019	Legea nr. 90 din 6 mai 2019 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 112/2018 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public
OUG 112/2018	Ordonanța de urgență a Guvernului României nr. 112/2018 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public, legislație națională prin care s-a făcut transpunerea Directivei (UE) 2016/2102 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public
HG nr. 89/2020	Hotărârea Guvernului nr. 89 din 28 ianuarie 2020 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Digitalizarea României
Directiva pentru accesibilitate	Directiva (UE) 2016/2102 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public

